

M/S Estonia sänktes

- Nya fakta och teorier Om Estoniagate

Av Henning Witte
(1999)

Ref. Pia Hellertz, fil.dr. 28 sept. 2019

Natten mot den 28 september 1994, för exakt 25 år sedan, sänktes personfärjan Estonia på Östersjön på sin resa från Tallinn till Stockholm med 989 personer ombord av vilka 803 var passagerare. Det blåste hård storm. 852 personer omkom enligt officiella källor.¹

Henning Witte, som blev advokat för de anhöriga till de omkomna berättar mycket detaljerat i sin bok "*M/S Estonia sänktes – Nya fakta och teorier – Om Estoniagate*" om det som hände och det helt otroliga och ofattbara som hände därefter. Boken som skrevs år 1999, d.v.s. för 20 år sedan, finns inte längre i pappersform, men finns i sin helhet på nätet.² Jag har kollat sidhänvisningarna från min pappersbok och de är desamma i nätupplagan.

```
KÄLLA: TT          DATUM: 1994-09-28      TID: 1:31:00
TITEL: BRÅDSKANDE: FÄRJAN ESTONIA BEFARAS HA SJUNKIT

STOCKHOLM (TT)
Färjan Estonia befaras ha sjunkit söder om finska Utö.
Enligt sjöräddningen i Åbo, som fick larmet vid halv ett
svensk tid, har färjan troligen kantrat i det hårda vädret.
En annan färja Mariella, som just anlänt till olycksplatsen,
har endast kunnat se livvästar på vattnet.
```

Estonia sänktes

Fartyget sände ett mayday-anrop klockan 01.23 (estnisk tid) på natten mellan den 27 och 28 september. *M/S Silja Europa* svarade det nödställda fartyget som berättade att man hade 20-30 graders slagsida. All kontakt med *M/S Estonia* upphörde sju minuter senare. När första fartyget – *M/S Mariella* – kom fram till den senast angivna destinationen fanns inga synliga tecken på fartyg. Däremot var vattnet fyllt med räddningsflottar och människor som ropade på hjälp. 137 personer lyckades rädda sig, medan 94 påträffades döda. De hämtades hem och

¹ Estoniasamlingen - <http://www.estoniasamlingen.se/content.aspx?idx=-1&ex=n>

² https://zimmu2.s3.amazonaws.com/uploads/book/3/Henning_Witte-MS_Estonia_Sanktes.pdf

fick begravas av de anhöriga. Antalet saknade döda är 757 och av dem kom 551 från Sverige.³

I Riddarholmskyrkan arrangerades en ceremoni för de svenska offren för Estonia-katastrofen innan kistorna forslades vidare till respektive hemort. Foto: Jan Collsjö ⁴

Det är de officiella siffrorna. Dock har det framkommit uppgifter om att det fanns en container ombord med flyktingar, vilket är den uppgift som plågat mig i alla år. I synnerhet som ingen har tagit upp det. Ett stort antal flyktingar lär ha följt med i djupet instängda i en container utan att någon nämnt dem sen dess. Den ende är författaren **Marat Kalandarov** (1939-2013)⁵ som beskrivs som *President of the International Association of Writers and Publishers* på en sida om författare.⁶ Han föddes i Uzbekistan och hade arbetat för sovjetiska centrala tidningar och tidskrifter under lång tid. Han blev därefter ”*staff correspondent*” för flera massmedier i Europa.

³ Estoniasamlingen - <http://www.estoniasamlingen.se/content.aspx?idx=0&ex=n>
Estoniasamlingen är en omfattande redovisning av de fakta som publicerats officiellt.

⁴ Bilden hämtad från artikeln ”852 omkom men Erik överlevde Estonia” -
<https://www.jp.se/article/852-omkom-men-erik-overlevde-estonia/>

⁵ Tribute to Marat Kalandarov - <https://www.facebook.com/events/336723326455009>

⁶ En sida om författare - <http://www.happymanbook.com/marat-kalandarov/>

Förutom sina artiklar skrev han berättelser och romaner. Han gjorde resor till olika länder och kontinenter och mötte författare utomlands. Det hjälpte Marat Kalandarov att etablera en intressant och kreativ organisation, "*International Writers and Publicists Association*", som förenade författare från 32 länder i världen.⁷ Ett samtal mellan Kalandarov och den estniska tulltjänstemannen **Igor Kristapovich**, som senare blev mördad med två skott i huvudet utanför sin bostad, redovisas i Kalandarovs bok "*Visa to the Depths*". Henning Witte nämner Kristapovich vid några tillfällen i sin bok (s. 116, 160, 162 och 163). Han nämner också att mordet på Kristapovich utfördes av professionella mördare i oktober 1994, d.v.s. kort efter Estonias förlisning (s. 163). Samtalet med Kalandarov måste således ha skett mycket snabbt efter katastrofen.

Jag gör ett kort utdrag ur "*Visa to the Depth*" enligt min översättning:

"Hur många passagerare är det på din lista?"

"Det finns 989, och 162 av dem är besättningsmedlemmar."

"Är dessa siffror trovärdiga?"

"Det är svårt att säga. De kan inte bekräfta detta officiellt."

"Detta antal är sannolikt inte fullständigt eftersom svenska åklagaren Thomas Lindstrand⁸ har information om att det fanns en container med 148 till 174 illegala passagerare i den."

"Allt är möjligt. År 1993, till exempel, fanns det skandalösa fallet om transporten med 17 kurdiska flyktingar i en container ombord på bogserbåten. Dessa män dog nästan på grund av brist på luft och började skrika och slå på den i allra sista stund. Sjömannen i tullen hörde bullret när han gjorde sin runda."

"Den totala mängden passagerare och besättningsmedlemmar ombord på färjan matchade inte den som det svenska försäkringsbolaget, som betalar ut pengar till anhöriga till offren, hade. Försäkringsbolagens listor bekräftar att det fanns fler människor ombord på färjan Estonia än vad som erkänns officiellt."

"Det är möjligt."⁹

Det ska således vara **Tomas Lindstrand**, d.v.s. den åklagare som beslöt lägga ner förundersökningen om brott i samband med *Estoniakatastrofen*, som hade kännedom om flyktingcontainern. I en artikel i *DSM* nr 2/2013 med rubriken

---

⁷ Uppgiften är hämtad från en sida som inte längre fungerar men som jag kopierade av.

⁸ Det ska vara *Tomas Lindstrand*, d.v.s. den åklagare som beslöt lägga ner förundersökningen om brott i samband med *Estoniakatastrofen*. I en artikel i *DSM* nr 2/2013 med rubriken "*Vem granskar Tomas Lindstrand*" för Jan Gillberg fram allvarlig kritik mot Lindstrands passivitet. Bland annat frågar han varför Tomas Lindstrand "*inte lät bärga och undersöka befälhavaren Arvo Andreassons kropp efter det att en dykare uppgivit att Andreasson hittats på bryggan med ett skott i huvudet. Var det mord eller var det självmord?*" frågar Jan Gillberg.

⁹ Denna text är hämtad ur min artikel om Stefan Torssells bok "*M/S Estonia – Svenska statens haveri*" (2016). Den fanns också med i min artikel *Estonia*, som publicerades på *Humanism & Kunskap* den 28 september 2013, <http://humanismkunskap.org/2013/09/28/19-arsdagen-av-estonia/>. Texten är min översättning ur boken *Visa to the Depths*.

”Vem granskar Tomas Lindstrand” för **Jan Gillberg** fram allvarlig kritik mot Lindstrands passivitet. Bland annat frågar han varför Tomas Lindstrand ”*inte lät bärja och undersöka befälhavaren Arvo Andreassons kropp efter det att en dykare uppgivit att Andreasson hittats på bryggan med ett skott i huvudet. Var det mord eller var det självmord?*” frågar Jan Gillberg.

Tillbaka till flyktingarna... När jag i skrivande stund söker på ”*Visa to the Depths*”, så verkar boken vara borttagen från nätet, så jag är glad att jag räddade över den till min hårddisk. Vad jag däremot hittar är en artikel i *Aftonbladets* serie #*minflykt* där **Marjan Firooz**, som var 24 år vid publiceringen år 2013, kom till Sverige med färjan Estonia i februari 1994, efter att ha flytt från Afghanistan via Pakistan, Uzbekistan, Ryssland och Estland. Jag citerar hela hennes ohyggliga historia:

”Pappa hade tjänat ihop 20 000 svenska kronor, som det skulle kosta att smuggla oss från Moskva till hans släktingar i Tyskland. Han trodde att vi skulle få åka med buss eller lastbil, men det visade sig vara en container, där 64 flyktingar från Irak, Afghanistan och Kurdistan trängdes. Jag minns att det var is i den, den användes egentligen för att exportera mat, tror jag. Isen smälte långsamt så att det bildades en vattenpöl i containern. Vi barn kräktes och bajsade. Folk hade panik för att syret höll på att ta slut, så alla skrek och grät. Det var ett par killar som tog tag i saken och försökte slå hål i containern. De lyckades bända upp nån flik så att det kom in syre. Då bestämde sig min mamma för att gå dit med min ettåriga lillebror som höll på att tuppa av. Hon har berättat att alla var så panikslagna att de började slå henne när hon gick före. När hon kom fram till hålet öppnades plötsligt containern på andra sidan. Då hade några ombord på fartyget hört en massa ljud, och då hittade de oss.”¹⁰

Denna berättelse gör de sannolikt att det även på färjan den 27 september 1994 fanns en container med flyktingar ombord, drunknande, desperata, skräckslagna, dolda, förtigna, bortglömda... I artikeln finns en länk till ett nyhetsinslag om hur flyktingar smugglades via Estland.¹¹

Men om detta berättar ingen av de författare jag läst som skrivit om Estonia, inte heller Henning Witte, som kände till detta enligt telefonsamtal i skrivande stund, men bevisen var för svaga för att han ville ta upp det i boken. Däremot kände Witte inte till Marat Kalandarovs bok.

I sin bok beskriver Witte Igor Kristapovitj som ”*vice generaldirektören för tullverket i Estland*” (s. 169). Witte skriver: ”*Kristapovitj utnyttjade sin*

---

¹⁰ *Så flydde de till Sverige* – Aftonbladet – Staffan Dickson - 17 november 2013 - <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/m6zVbg/sa-flydde-de-till-sverige>

¹¹ *Om människosmuggling och flyktingar på väg till Europa* – Ida Fellman – 8 oktober 2008 - <https://svenska.yle.fi/artikel/2008/10/08/om-manniskosmuggling-och-flyktingar-pa-vag-till-europa#media=62412>

ämbetsposition samt gamla relationer och möjliggjorde för sig att i hemlighet avlyssna telefonsamtal från ledande estniska brottslingar.” (s. 160) Han verkar verkligen ha varit en man som satt inne med kunskaper om Estonia.

Vem är Henning Witte?

Henning Witte är advokat, kommer från Tyskland och har tysk juristutbildning. Han är nu 61 år så han var en mycket ung advokat när han år 1995 på grund av att han var tysk, fick i uppdrag att undersöka om skadeståndsanspråken som ställts till det tyska *Meyervarvet* hade preskriberats (s. 7).

Den 17 september 1996 lämnade han med hjälp av advokaten **Erik Schmill** in en stämmingsansökan gentemot *Meyervarvet*, svenska Sjöfartsverket samt franska *Bureau Veritas*. De juridiska turerna som Henning Witte beskriver i boken är helt otroliga. Vilket tålamod och envis kampvilja han måste besitta. Dessa turer överlåter jag åt läsaren att fördjupa sig i. Jag kan bara säga att Parisprocessen har tagit nästan 25 år. Först i juli i år, 2019, kom beslutet. De anhöriga får inga skadestånd.¹²

Han fick även senare, den 1 juli 1996, uppdraget av *DIS, Den Internationella Stödgruppen*, stödgruppen för de anhöriga, att förhandla med varvet och även driva skadeståndprocessen i Paris. DIS var en paraplyorganisation för 80 procent av de drabbade anhöriga. Den hade nästan 3000 medlemmar i mer än 20 länder, framförallt i Estland och Sverige, skriver Witte.

Hans sätt att skriva boken avslöjar hans profession. Hans noggrannhet med detaljer. Han återkommer med samma uppgifter i olika sammanhang när han prövar de hypoteser och teorier som växer fram under tiden han undersöker fakta. Det vore att förringa hans bok om man bara säger att den är mer spännande än en detektivroman. Jag förstår att han måste ha blivit mycket besvärande för de makter som ville dölja, mörklägga och desinformera, för Witte gav sig inte. Och Witte konstaterar i sin bok att *”min indiciekedja /är/ tillräckligt stark för att visa att ett massmord har begåtts”* (s. 8).

I slutet av boken, i avsnittet *”Häxjakt mot mig och mina närmaste”* berättar han ingående om hur han blivit hotad och karaktärsmördad på olika sätt (s. 126ff). När Witte i juni 1997 ansökte om personligt skydd hos Stockholmspolisen på grund av att han inte kände sig trygg, nekades han med argumentet att SÄPO konstaterat att han inte låg i någon riskzon (s. 98). Han fick krångel med brev som skickades. Han blev anklagad för skattefusk. Med mera...

Bland annat uppstod det motsättningar och samarbetssvårigheter i styrelsen för *DIS, Den Internationella Stödgruppen*, så han var tvungen att avsäga sig sitt uppdrag där. Han skriver att han hade misstankar att DIS' styrelse hade *”bemannats”* av *MUST, Militära underrättelsetjänsten* (s. 101). Witte konstaterar att DIS' styrelse *”bröt det goda förhållandet till mig. Jag hade*

---

¹² *Nej till skadestånd för Estoniadrabbade – Svd – 19 juli 2019 -*
<https://www.svd.se/inget-estonia-skadestand>

kommit för nära sanningen” (s. 102). Han har blivit anklagad för att vara kriminell bland annat i *Svenska Dagbladet*, där han anklagas för ekonomiska oegentligheter och blev smutskastad och förolämpad (s. 128). Han blev kallad ”ekobrottsling” och ”nynazist” för att hans klienter skulle skrämmas och lämna honom. Det är en helt otrolig historia. Witte skriver: ”Jag fick således uppleva hur svenska medier kan sprida rena lögner och förtal om en människa utan att samhället ingriper. Man är helt enkelt försvarslös” (s. 129). Även hans sambo och barn och hans sekreterare blev utsatt för psykologisk terror med syfte att de skulle lämna Witte (s. 131).

Men trots svårigheterna fortsatte Witte att kämpa för att sanningen skulle avslöjas och för att de anhöriga skulle få rättvisa. De anhöriga hade med Wittes hjälp krävt skadestånd från *Bureau Veritas*, det franska klassningssällskapet som certifierade M/S Estonia, och det tyska företaget *Jos L Meyer-Werft*, som byggde fartyget. De anhöriga krävde motsvarande 430 miljoner svenska kronor av företagen. Stämningsansökan lämnades in redan 1996, men alla processer har dragit ut på tiden av olika anledningar, så inte förrän i år har de anhöriga fått besked. Det blev som nämnts avslag på skadeståndsansökan. Witte säger i en artikel att han ännu inte vet om han tänker överklaga.¹³

Det verkar också som om de franska advokaterna har haft problem med att få betalt. Jag hittar en artikel i *Dagens Nyheter* med rubriken ”Fransk Estonia-rättegång dyr för advokater” som beskriver processen.¹⁴ Det måste ha varit en mardröm, både för Henning Witte och för andra som kämpade för sanningen.

Även försäkringsbolagen skapade problem för de anhöriga och deras advokat (se ex. s. 55ff).

Att Henning Witte är en kämpe för sanningen visar exempelvis att han ville avslöja bankernas olagliga penninghantering. Vad han gjorde var att skaffa ett Mastercard med kredit hos SEB, handla på kortet, och sedan låta bli att betala. Förutsägbart nog drog SEB honom inför rätta, varpå Witte fick möjlighet att försöka ogiltigförklara hela banksystemet, där pengar skapas ”ur tomma intet” av privata banker.¹⁵ Det är ett system som fler och fler börjat kritisera, men det är ett tema för en annan artikel. Witte förlorade i tingsrätten. Jag vet inte hur det gick sen.

Teorier om katastrofen

Witte beskriver mycket ingående de olika hypoteser och teorier som utvecklades under de år som undersökningen pågick. Den officiella teorin som presenterades 16 timmar efter katastrofen av dåvarande statsministern **Carl Bildt** var att bogvisiret hade slitits loss av den hårda stormen och att vatten därmed hade

---

¹³ *Fransk domstol: Nej till Estonia-skadestånd* – SVT Nyheter – 10 juli 2019 - <https://www.svt.se/nyheter/25-ar-efter-estoniakatastrofen-idag-kommer-domen>

¹⁴ http://estonia.kajen.com/DN_011206.html

¹⁵ *Bankernas ”fuskpengar” inför rätta när advokat ifrågasätter systemet* – 1 juni 2013 - <https://www.nyatider.nu/bankernas-fuskpengar-infor-ratta-nar-advokat-ifragasatter-systemet/>

forsat in i färjan och fått den att sjunka. Henning Witte skriver att *"Efter denna dag utredde kommissionen aldrig några som helst andra olycksorsaker"* (s. 61).

Witte nämner den tekniske experten **Johan Ridderstolpe** som menar att det finns uppgifter om att *"visiret aldrig slets loss från skrovet utan att det avlägsnades efteråt för att vilseleda allmänheten och vinna tid"* (s. 61). På så sätt skulle allmänheten inte börja ställa frågor. Det intressanta är att Henning Witte berättar att även han trodde på bogvisirsteorin fram till i juni 1997 då Meyervarvets utredning publicerades.

I skrivande stund hittar jag en sida där Johan Ridderstolpe skrivit dikter om Estonia. Han skriver: *"Denna samling dikter tillägnas alla de som överlevde MS Estonias förlisning den 28 september 1994 till minne av de som omkom samt deras respektive anhöriga."*¹⁶ Den publicerades den 28 september 2017. Jag citerar en av dikterna:

Nattens sista timme

I nattens sista timme, i dagens första stund,
i höstens mörka vatten,
i vattnets kalla famn.
Långt borta men ändå nära, just här hos mig och nu,
där möter vi som offer, vår sista kamp för livet.
Där hemma väntar någon, utan aning om vår kamp,
när friden når vårt sinne och döden gör entré,
då börjar smärtan finna sin väg till någon
som ännu inget vet.

Det var starkt att läsa dessa dikter just ikväll, den 28 september 2019.

17

---

¹⁶ *Diktsamlingen Estonia – 137 levande själar* - av Johan Ridderstolpe 1997-2017 - [http://estonia.kajen.com/Diktsamlingen_Estonia_\(Johan_Ridderstolpe_170928\).pdf](http://estonia.kajen.com/Diktsamlingen_Estonia_(Johan_Ridderstolpe_170928).pdf)
Jag hittade diktsamlingen på "The Independent Fact Group" där det finns många länkar till information om Estonia - <http://estonia.kajen.com/>

¹⁷ Bilden hämtad från bloggen Under mattan där information om Estonia presenteras - <https://undermattans.blogspot.com/2011/09/estonia-by-web.html>

I webbtidningen *FOKUS* år 2007 förekommer sju olika teorier omkring katastrofen och mörkläggningen.¹⁸ Jag utvecklade punkterna i min artikel om **Jan Gillbergs** bok "*ESTONIAS undergång*" i september 2013, så jag hänvisar den intresserade läsaren dit.¹⁹

En del av M/S Estonia dras upp från havets botten. Arkivbild. Foto: AP/TT

Det är intressant att läsa om hur experter på olika sätt visat att denna teori inte är möjlig. Aldrig någonsin har ett fartyg sjunkit på det sättet och så snabbt i hela världen. Det vanliga är att om ett fartyg blir skadat och snurrar runt så kan det ligga i dagar och längre och det finns då luftbubblor inne i fartyget som gör att människor kan räddas. Men Estonia sjönk på bara några minuter.

Säkerheten ombord

Anders Björkman som är skeppsbyggnadsingenjör och sjösäkerhetsexpert har skrivit förordet till Wittes bok. Han har ansvarat för många färjor av samma typ som Estonia i Röda Havet och Medelhavet (s. 10). Han menar att den officiella berättelsen om bogvisiret inte kan stämma och kallar det för "desinformation". Henning Witte berättar att Anders Björkman, som då var verksam vid ett arabiskt färjerederi i Monaco, kom att intressera sig för Estonias förlisning. Han skrev i en artikel i augusti 1996 på DNs debattsida och påpekade att "*platsen där bogvisiret återfanns och platsen där vraket återfanns samt en rad andra faktorer omkullkastar haverikommissionens teori om olycksförloppet*" (s. 62).

Han skriver att det som upprörde honom var att Estonia

"...saknade reguljär livräddningsutrustning för alla personer som tilläts ombord –

---

¹⁸ *13 år efter Estonia – Sveket* – 21 september 2007 - Olle Rossander - <https://www.fokus.se/2007/09/sveket/>

¹⁹ Publicerades på *Humanism & Kunskap* den 28 september 2013. Den finns också på min Boksida - http://www.piahellertz.com/Estonias_undergang.pdf. Där finns också ca 3 sidor referenser till litteratur och andra källor jag använde.

2,188 personer. Det fanns tio livbåtar för 692 personer och 12 livflottar under dävertar för 300 personer. Resten av människorna ombord – 1196 personer skulle vid fartygets övergivande hoppa överbord från däck 7-15 meter ner i havet – och simma iland eller till livflottar som kastades i sjön från däck 8. Under vintern hade naturligtvis alla personer frusit ihjäl i det iskalla vattnet, under sommaren hade kanske ett fåtal personer klarat av att rädda sig.” (s. 11)

Vilken ohyggligt avslöjande iakttagelse! Undrar hur det ser ut på färjorna idag? Björkman skriver år 1999 att ”sjösäkerheten har minskat sedan Estoniaolyckan. Fartygsinspektörerna är rädda och tvingas hålla tyst” (s. 12).

Anders Björkman skriver också i en artikel i *Finansstidningen*, ”En parodisk haveriutredning”: ”En Estonia-utredning som inte ens nämner läckage under vattenlinjen som möjlig olycksorsak är värdelös. Slutrapporten är pinsam för Sverige.”²⁰

Anders Björkman har en hemsida där han redogör för fakta omkring sänkningen av Estonia. Han kritiserar bland annat de rapporter som *SSPA Sweden AB*²¹ presenterat år 1995 och 2007.²² Jag överlåter till intresserade att studera Björkmans redovisning av händelseförloppet, men jag vill gärna berätta om tre hjältar han nämner. Jag citerar:

Enbart **tre överlevande**²³ evakuerade inte direkt! De gick till maskinrummet och försökte häva slagsidan genom att tömma och fylla olika tankar under 8-10 minuter.

De meddelar också att länsplumparna startats där, dvs **Estonia var läck även i maskinrummen**. De har även meddelat att de såg vatten spruta in på däck 2 vid den *stängda* bogrampen två minuter efter slagsidan uppstått.

Allt tyder på att Estonia blev läck under vattenlinjen på två ställen kl. 00.56. Det ledde till fritt vatten i flera olika utrymmen på däck 0.

Bilden hämtad från Anders Björkmans hemsida om Estonia. Om jag förstått rätt är detta två av de tre hjältarna.

²⁰ http://estonia.kajen.com/98-03-25_En_parodisk_haveriutredning.html

²¹ ”SSPA Sweden AB är ett maritimt kunskapsföretag i världsklass, som erbjuder sina partners kvalificerade konsulttjänster, forskning och utveckling på en internationell marknad.” - <https://www.sspa.se/>

²² SSPA Sweden AB presenterar ytterligare en förfalskad 'Estonia' – Anders Björkman – den 25 augusti 2007 - <http://heiwaco.tripod.com/entill.htm>.

²³ 1.48 Lögnaktiga vittnesmål. Sjöfartsverket sover - <http://heiwaco.tripod.com/punkt148.htm>

Anders Björkman kallar Estoniakatastrofen för *”Det största Maritima bedrägeriet i alla tider”*.²⁴ I sin artikel konstaterar han också att *”Vågsmällar mot förskeppet kan inte slå av visir! Kraften/energin är för liten!”* Eftersom svenska folket inte har expertkunskaper så gick vi på Carl Bildts historia om att orsaken till olyckan var att bogvisiret slogs sönder av stormen. Björkmans redovisning är en svidande kritik mot hanteringen av katastrofen, både från regeringens och riksdagens, myndigheternas och massmedias sida.

Den oberoende faktagruppen har i en rapport i juni 1999 visat att haverikommissionen använt urkundsförfalskning för att *”fria Sjöfartsverket från brottsmisstanke och marginalisera de fel Estonia var behäftad med”*, skriver Witte (s. 31). Fakta-gruppen hade då upptäckt att vid Sjöfartsverkets sista kontroll som skedde på kvällen den 27 september 1994 hade Estonia 14 allvarliga brister (s. 31).

Ett vittne bekräftar bristerna när han berättar om livvästar som saknade remmar, om att livbåtarnas teknik inte fungerade, att livflottarna som fanns i de tunnor som innehöll flottarna inte fungerade som de skulle och mycket mer (s. 16-17).

Hål under vattenlinjen

Den enda förklaring som kan förklara händelseförloppet är att det fanns ett hål under vattenlinjen. Då uppstod frågan hur detta hål isåfall hade uppstått. Henning Witte går mycket noggrant igenom alla tänkbara möjligheter. Att Estonia stött på en ubåt så att ett hål uppstått. Att en torped skjutits mot Estonia. Att en sprängladdning på insidan skjutit upp hålet.

Av någon anledning hävdar författaren **Anders Jallai** att det absolut inte kan finnas något hål under vattenlinjen. Han skriver på sin blogg: *”Det finns överhuvudtaget inget hål under Estonias vattenlinje och det har även de tyska dykarna under ledning av journalisten Jutta Rabe kunnat konstatera. Hela botten under vattenlinjen ligger nämligen öppen för inspektion, eftersom fartyget ligger 110-120 grader på sidan, d v s mer upp-och-ned än på sidan. **Ändå sprids denna skröna!**”*²⁵ Undrar om han ändrat uppfattning nu?

Även källor hos Sjöfartsverket har uppgett att det fanns ett hål i Estonias skrov, *”på däck 0, på styrbord sida”* och att det skulle vara anledningen till förlisningen (s. 31). Det var en uppgift som Sjöfartsverkets källa även hade förmedlat till tyska *Spiegel TV*. I en epostväxling mellan Anders Björkman och Johan Ridderstolpe berättas att: *”En överlevande har sett en öppning stor som en tåg tunnel i sidan, när han låg i vattnet just vid fören och har hört hur*

²⁴ <http://heiwaco.tripod.com/riksdagsdebattjuni06.htm#D>

Se mycket intressant information också på

http://heiwaco.com/estlist.htm?fbclid=IwAR3vH2ejukBSdkTyDFte4iUjQBFfZDzZJY_ROpj4WnHFWvb47P2s0exaWw8

²⁵ *Det finns inget hål i Estonia!* – Anders Jallai – 10 maj 2012 -

<https://www.jallai.se/2012/05/det-finns-inget-hal-i-estonia/>

människor sögs in i hålet och det otroliga eko som omgav deras skrik” (s. 152).

Witte berättar att man i det filmmaterial som finns bilder som *”liknande en icke detonerad sprängladdning”* (s. 143) Han har dessa bilder på fram och baksidan av sin bok. Här är min bild av baksidan av boken:

En expert på undervattenssprängningar från sitt arbete inom svenska marinen identifierade omedelbart paketet som *”en odetonerad laddning, gissningsvis av rysk härkomst”* (s. 143). Även en annan expert inom den militära underrättelsetjänsten MUST var säker på att det var en sprängladdning, men han var osäker på härkomsten. Ytterligare några experter anlätades. Många vågade inte berätta inför kamera, men till slut hittade Witte en svensk som var villig att stå med sitt namn.

Aftonbladet vände sig till en expert inom svenska haverikommissionen, som menade att det kunde röra sig om ett *”överlevnadspaket”*. Andra förslag som kom fram var *”ett skräppaket”* eller en *”hopvikt presenning”* (s. 144). Wittes samarbetspartner i detta, Johan Ridderstolpe, fick senare se Estonias överlevnadspaket och de såg helt annorlunda ut och dessutom flöt de vilket *”bombpaketen”* inte gjorde. Senare upptäckte Ridderstolpe och Witte ytterligare en bild på ett paket som experterna ansåg vara en odetonerad sprängladdning. Den bilden finns på bokens framsida (se nedan). Bilden kom att beskrivas som *”the pink package”*, *”det rosa paketet”*. Det intressanta var att när platsen filmades senare var paketet bortplockat (s. 145). Nu började förlöjligandet av Henning Witte igen.

En författare, **Drew Wilson**, har skrivit en bok, *”The Hole”*, där han sätter in Estonias förlisning i sitt rätta säkerhetspolitiska sammanhang, enligt en okänd bloggare som skrivit en mycket intressant artikel om Estoniakatastrofen. Bloggaren skriver: *”Betydelsen av det kan knappast överskattas. Här närmar sig Wilson en förenande teori när han utifrån ett logiskt och faktabaserat*

ramverk kan dra slutsatsen att Felix-rapporten kan avfärdas som falsk.”²⁶
Boken står oläst i min bokhylla... än så länge... 😊.

Räddningsinsatsen

Av någon anledning tog det lång tid innan räddningsinsatserna påbörjades. Det verkar ha varit krångel och oklarheter hos de myndigheter som hade ansvaret. Ett vittne berättar att han och de övriga som var vid liv i den räddningsflotte där han befann sig fick vänta i kylan i sex timmar innan en finsk helikopter kom och plockade upp dem. Då hade det redan blivit ljust.

Sammanlagt 19 helikoptrar var verksamma. De räddade totalt 104 personer. Några helikoptrar hade tekniska problem, bland att vajern som skulle hissa upp de överlevande brast, något **Stefan Torssell** berättar om i sin bok *”M/S ESTONIA – Svenska statens haveri”* (2016). Stefan Torssell har sjökaptens-examen och har varit byrådirektör på Sjöfartsverket. Jag rekommenderar varmt hans bok till den intresserade som vill veta mer. Han berättar utifrån en gedigen expertkompetens.²⁷

Efter räddningen behandlades de överlevande som *”statsfiender”*, skriver Witte (s. 56). De som plockades ombord på Mariella *”spärrades in på ett separat område i fartyget”*. Man ville förhindra att de hade kontakt med varandra. *”Därför måste de räddade vänta i mer än en timme trots att det fanns flera skadade ombord som behövde komma till sjukhus omedelbart”* (s. 57). När de väl kom till sjukhus vaktades de av poliser.

Dykningar

Den metod som bäst skulle kunna undersöka och bekräfta teorin om håll var naturligtvis dykningar. Det gjordes dykningar i oktober 1994 samt 2-4 december 1994. Henning Witte beskriver dem som *”ofullständiga”* (s. 7). Bland annat var dykarna förbjudna att undersöka bildäck. Även andra utrymmen fick de inte undersöka. Witte berättar att när andra bilfärjor kapsejsat så prioriterades undersökningarna av bildäcken, eftersom en viktig undersökning var vilken last som kunde finnas ombord, hur den var fördelad med mera, men det fick inte undersökas på Estonia (s. 37).

Dessa dykningar var de enda officiella. Den 27 augusti 1995 upprättades ett folkrättsligt avtal mellan Estland, Finland och Sverige *”angående säkrandet av gravfriden vid Estonias förlisningsplats”*, vilket innebar dykförbud och betong-övertäckning (s. 37). De enda undantagen var att man skulle föra bort olja från fartyget samt *”lägga minst 15,000 ton betong över vraket”* (s. 37).

Dykförbudet var en katastrof, inte bara för de anhörigas längtan efter att få

---

²⁶ *Estonia - förenande teori* - http://lege.net/politiken.biz/estonia_forenande_teori.html - 9.12.2007 - Skriven av Politisk Hemsidas egen utredare med skyddad identitet.

²⁷ Jag skrev en artikel om hans bok som finns på min Boksida - http://www.piahellertz.com/Estonia-Svenska_statens_haveri.pdf – Artikeln publicerades på Humanism & Kunskaps sida den 29 september 2016.

ta hem de dödas kroppar, men också för rättvisans skull. För att en rättegång skulle kunna genomföras rättssäkert måste man ha tillgång till allt bevismaterial. Dykförbudet förhindrade detta.

En intressant uppgift som Henning Witte tar fram är att dykförbudslagen enligt många juristers mening strider mot folkrätten. *”Den svenska regeringen äger ingen rätt att lagstifta på internationellt territorium, d.v.s. öppet hav. Det strider mot principen att havet är fritt för alla, vilket är en mycket gammal folkrättslig regel”*, skriver Witte (s. 38). Han kommenterar också att lagen *”trädde i kraft i en sällan skådad hast, vilket är mycket sällsynt vid lagstiftning”*. Några var således desperata... Det officiella syftet var att skydda mot gravplundring och att det låg i de anhörigas intresse, men de anhöriga tillfrågades aldrig.

De argument som regering och **Ines Uusmann** med flera förde fram när Henning Witte i egenskap av advokat för de anhöriga begärde att få göra dykningar för att få bevis till rättegången, är pinsamma att läsa. Inom parentes kan jag nämna att det var Ines Uusmann som blev känd för att hon dömde ut internet som *”en fluga som blåser förbi”*. Det var ju inte så lyckat eftersom hon var kommunikationsminister och regeringens ansvariga för IT-frågor.

Ines Uusmann och Olof Forssberg på presskonferensen när Forssberg avgår som ordförande för Estoniakommissionen. Foto: Ulf Palm/TT.²⁸

Sverige försökte få med sig alla europeiska stater att ansluta till det folkrättsliga avtalet som skulle innehålla dykförbud och betongövertäckning, men tyska regeringen avstod från det (s. 39).

Witte skriver: *”Troligt är att det på havsbotten vilar en stor skandal, vilken skall döljas med alla medel”* (s. 39). Nyligen fick jag veta att det råder 70-åring sekretess, vilket följdes av kommentaren att alla då är döda och inte längre kan ställas till ansvar.

Witte upprepar om och om och om igen i boken att det som krävs är en ny

---

²⁸ Bilden är hämtad från artikeln *”Estons avtryck i politiken”* - 26 september 2014 - <https://sverigesradio.se/sida/gruppsida.aspx?programid=83&grupp=21517&artikel=5976092>

dykning och en ny haveriutredning måste genomföras för att vi ska få fram sanningen. Frågan är om det är för sent? Hur mycket har förstörts under de 25 år som gått och de 20 år som gått sen Henning Witte skrev sin bok.

En mycket märklig och anmärkningsvärd handling jag vill nämna var när dykarna bärgade olika delar av bogvisiret så kastade haverikommissionens utredare **Börje Stenström** tillbaka bulten till atlantlåset i havet. *"Atlantlåset är nyckellåset vid bogvisiret längst nere vid havsyta, det lås som fäster det stängda visiret vid skrovet. Atlantlåset är därmed det viktigaste och starkaste låset"*, skriver Henning Witte (s. 62-63). Stenström motiverade sin handling med att bulten vägde för mycket för att kunna fraktas med helikopter. Hur vansinnigt fick det tillåtas bli? Stenström kan inte längre höras om vad som hände därute på havet. Han avled 1997 i cancer.²⁹

Witte är övertygad om att de var ett sätt att hindra att sanningen om hur försliningen gick till kom i dagen. Dykarna fick i uppdrag att ta upp vitala delar men fick sen nya order om att lämna kvar dem på havsbotten.

Ville hämta sin hustru

Henning Witte berättar om **Peter Barasinsky** som innan dykförbudet trädde i kraft ville dyka ner och hämta sin döda hustrus kropp (s. 40). Han hade arbetat ombord på Estonia. Han visste var hon fanns i båten. Barasinsky engagerade ett polskt dykerteam, eftersom han själv hade polska rötter. Tyvärr berättade han offentligt om sina planer, vilket ledde till att svenska regeringen skickade brev till polska regeringen, vilket ledde till att alla polska dykare vägra ta på sig Barasinskys uppdrag, *"trots att de gärna hade tagit sig an arbetet"* (s. 40). Då engagerade han ett tyskt företag. Samma sak hände då. Tyska myndigheterna hotade dykarna med att dra in deras licenser. Men de heroiska tyska dykarna struntade i det och tog på sig uppdraget. Ombord på dykbåten fanns då **Jutta Rabe** från tyska *Spiegel TV* för att dokumentera Barasinskys dykning.

Eftersom den internationella haverikommissionen hade uppgett fel position kunde dykarna inte hitta Estonia men Witte berättar att tack vare att en av dykarna hade kontakter vid tyska marinen så fick man rätt position. Den avvek nästan två kilometer från den felaktiga. Witte frågar sig: *"Hur kunde den tyska marinen känna till den rätta positionen?"* (s. 40). Det blev dock dramatiskt. När de tyska dykarna kom till platsen så dök den svenska marinens isbrytare Ale upp och försökte skrämman iväg tyskarna.

Jag har nyligen återigen sett Jutta Rabes och Henning Wittes film *"Baltic*

---

²⁹ Relevant bevismaterial kastades i sjön - http://estonia.kajen.com/SvD_010311.html

Storm ". I den finns scener med från dessa händelser.³⁰ På grund av att Ale skapade så starka vågor att de tyska dykarna var tvungna att avbryta. De var rädda för att vågorna skulle förstöra kabeln till den fjärrstyrda roboten. "Detta brott mot sjölagen filmades noggrant av tyska Spiegel TV, som dessutom ifrågasatte med vilken rätt den svenska isbrytaren Ale agerade mot en tysk båt på internationellt vatten" (s. 41). Ales kapten berättade att de hade uppdrag av svenska Sjöfartsverket att bevaka platsen.

"*Baltic Storm*" fick inte visas i Sverige, men den gjorde succé i Tyskland och Estland. *SF* och *Sandrews* beslöt att inte visa filmen.³¹

Witte fortsätter att berätta om de olika dykningsförsök som gjorts och hur telefoner avlyssnades och isbrytaren Ale fanns på plats, igen och igen (s. 42-43).

Förhören med de överlevande

Witte berättar att förhören med vittnen var alldeles för ytliga och att polisen som förhörde inte verkade vara särskilt intresserade av att ta reda på vad som faktiskt hänt (s. 14). Det är tvärtom så att han upplevde att vittnen skrämdes och manipulerades (s. 123).

Författaren redovisar några vittnesmål från överlevande som berättar ingående om vad de hört och upplevt när det gäller explosioner och kraschande ljud och upplevt att vatten rusat in i färjan. Panik hade utbrutit och folk sökte sig till trappor och räddningsmöjligheter. Man behöver inte ha mycket fantasi för att ana fasorna. Witte berättar att samtliga vittnesmål som han fick från kommissionen var sammanfattningar, d.v.s. "*nedkortade versioner av de*

³⁰ Jag har filmen "Baltic Storm" på DVD. Jag hittar den bara med tyskt tal på Youtube - *Baltic Storm, Estonia-Haverie, aufgedeckt von RA Henning Witte* - <https://www.youtube.com/watch?v=YLkRr-T9FqE&t=539s>

³¹ *Rabe-hatet i svenska medier – nu också med rasistiska bitoner* - DSM nr 6/2003 - http://arkiv.dsm.nu/rabe_hatet.html

ursprungliga vittnesmålen. Officiellt angavs skälet för detta vara att vittnesmålen på så sätt skulle bli mer lättlästa” (s. 70). Så omtänksamt... ! Förlåt min cynism...

Witte upptäckte att uppgifter och väsentliga fakta som skulle kunnat förklara händelseförloppet helt enkelt hade rensats bort. Men Witte gav sig inte. Med hjälp av en journalist lyckades han få tag på originalvittnesmålen.

Witte berättar exempelvis att svenska haverikommissionens ordförande **Olof Forssberg** nekat kommissionens marinpsykolog att förhöra de överlevande vittnena eftersom han ansåg att det räckte med polisförhören (s. 16). Inom parentes vill jag nämna att Witte berättar att Olof Forssberg misskött både JAS – och Gottrörautredningen. Till och med utredningen av bussolyckan i Norge, där många barn omkom, lär ha varit felaktigt utförd av Forssberg, berättar Witte (s. 70). En förälder berättade då för Witte att Forssberg skyddade *Svensk Bilprovning* och därmed staten som var hans arbetsgivare.

Den svenska polisen hindrade den estniska konsuln från att besöka överlevande ester på Södersjukhuset (s. 21). De anhöriga klagade högljutt men varken regering eller inblandade myndigheter lyssnade på dem.

Regeringen beslöt att kontakterna med de anhöriga skulle skötas av *Styrelsen för Psykologiskt Försvar*, vilket de anhöriga tolkade som ”*en grotesk och fientlig handling*” (s. 58). Styrelsen är en del av den militära underrättelse-tjänsten och hade som syfte att ”*lugna och vilseleda allmänheten i händelse av krig och att ägna sig åt psykologisk krigföring med propaganda och liknande i en krigssituation*”, skriver Witte (s. 59). Inte undra på att de anhöriga kände sig fientlig behandlade! Det är helt ofattbart att detta kunde hända – i Sverige...

Militär utrustning från Ryssland

Två lastbilar med militär utrustning, bland annat *radioaktiv utrustning*, ska ha fraktats ombord på Estonia. **Ole Dammegård** tror att övertäckningsteorin berodde på radioaktiviteten. Han tror att det är radioaktiviteten som är huvudorsaken till allt. Om detta berättar han i en intervju av **Ulf Bittner**, *Sverige granskas*, tillsammans med Henning Witte.³² Under slutet av år 1994 skedde en stor utförsäljning av ryskt militärt material, eventuellt ett miniatomkraftverk som driver satelliter samt skalärvågsvapen.

Besättningsmän försvann

Ett mysterium som fortfarande är ett mysterium är de åtta försvunna besättningsmännen och de två dansöserna som var med i underhållningsgruppen ombord. Det gällde dels andrekaptenen **Avo Pihts** samt en mekaniker som enligt ett vittne hoppade ner i en livflotte (s. 19). Flera tidningar uppgav att Avo Pihts

---

³² Intervju/samtal om att ESTONIA SANNINGEN SKA FRAM – 25 sept. 2019 - <https://soundcloud.com/ulf-bittner/intervjusamtal-om-att-estonia-sanningen-ska-fram-20190925>

hade överlevt. Han hade också setts av vittnen, men var sedan totalt försvunnen. En svensk helikopterbesättningsman berättade till och med att han hade räddat Pihts (s. 20). Henning Witte berättar att han fick ett mystiskt telefonsamtal av en anonym tysk man som bad honom meddela Pihts hustru att hon inte skulle oroa sig och att hon ”*skulle tänka mer globalt*” (s. 20). Senare har Witte tolkat det som att någon ville sända ett stödande budskap till hustrun.

Enligt vissa källor skulle Piht och de övriga försvunna kunna befinna sig i USA. Piht fanns med på de allra första listorna över överlevande, men de var hemlig-stämplade. En ”*mycket seriös svenska källa*” uppgav för tyska Spiegel TV att Piht och de övriga hade kidnappats av USAs säkerhetstjänst på grund av att de visste för mycket (s. 23). Enligt den källan ska de kidnappade nu leva på ”*säker ort i USA och har fått en hög ekonomisk ersättning för sitt lidande*”. Witte funderar över om det var det som den anonyme tysken menat när han sa att hustrun skulle ”*tänka mer globalt*”.

En författare som undersökt detta är **Christopher Bollyn**. Jag hänvisar till hans artikel ”*Where Key survivors from Estonia catastrophe kidnapped?*” (2005).³³ Bollyn var mycket aktiv i sin undersökning av vad som hände och har skrivit många artiklar som jag refererar till i en annan artikel om Estoniakatastrofen.³⁴

Färjan skulle bärgas

Redan kort efter förlisningen lovade först **Carl Bildt** som var statsminister då, och **Ingvar Carlsson**, som blev statsminister ett par dagar senare på grund av valresultatet, att färjan skulle bärgas och kropparna hämtas upp. Sen började pinsamheterna. **Ines Uusmann** gick nu ut med att det var tekniskt omöjligt att dyka på ett sånt djup och därför skulle inte bärgning av vare sig fartyg eller kroppar ske (s. 32). Henning Witte skriver att hon blev de anhörigas ”*hatobjekt nummer ett*” och man krävde ständigt hennes avgång eftersom hon tydligt inte klarade av att hantera de uppgifter hon ålagts (s. 36). Det blir logiskt att fundera över varför man gav viktiga uppgifter till inkompetenta personer. **Mona Sahlin**, som var vice statsminister under **Ingvar Carlsson**, fick ansvaret för handläggningen av Estoniaärendet och visade sig bli ytterligare en inkompetent person.

Det norska företaget *Stolt Comex Seaway A/S* som är en av världens ledande undervattensentreprenörer och experter på att bärga förlista fartyg erbjöd sig att bärga de omkomna ”*till självkostnadspris*” (s. 33). Ett av bolagets specialfartyg låg dessutom i närheten av Estonias förlisningsplats några dagar efter katastrofen. De påpekade att man behövde agera snabbt innan strömmarna förde bort kropparna. Dock gick Ines Uusmann ut i TV och sa att ”*det skulle*

---

³³ Artikeln ligger på en hemsida för *Estonia Litigation Association, ELA* – en organisation för anhöriga -

<http://web.archive.org/web/20050214222316/www.elaestonia.org/eng/index.php?module=link&link=133>

³⁴ http://www.piahellertz.com/Estonias_undergang.pdf

*vara seriösa företag som gör det här... ”. Hon menade att Skottland hade några såna företag, men inte heller dessa fick uppdraget att börja bärga. Detta var ett synnerligen pinsamt agerande. Stolt Comex deltog framgångsrikt senare i bärgningen av den ryska ubåten *Kursk* i Norra Ishavet. Ubåten hade ungefär samma mått som *Estonia*. *Kursk* låg på 110 meters djup och *Estonia* ligger på 80 meters djup. ”Bärgningsförhållandena i Norra Ishavet är betydligt svårare än i Östersjön”, skriver Stefan Torssell i sin bok ”*M/S Estonia – Svenska statens haveri*” (2016, s. 351) varifrån jag hämtat dessa uppgifter.*

Den 15 december 1994 meddelade Ingvar Carlsson att man beslutat att inte bärga. Nu beslutades det istället att färjan skulle gjutas in i betong.

På grund av kritiken från anhöriga och allmänna opinionen tillsatte statsminister **Göran Persson** i maj 1997 en kommission för att ”undersöka myndigheternas agerande i *Estonia*frågan” (s. 33). Journalisten och författaren **Jan Guillou** hade vid tillfället konstaterat att det är typiskt för politiker att tillsätta en kommission för att ”komma ännu längre ifrån sanningen”, vilket är en slutsats som även Henning Witte drar.

Etiskt råd

För att försöka ta sig ur problemet med de anhörigas krav på att få hämta upp sina döda tillsatte regeringen ett etiskt råd, som bestod av *Rädda Barnens* ordförande, förra centerledaren **Karin Söder**, ordförande, barnläkaren **Lars H Gustafsson**, läkaren **Peter Paul Heineman**, journalisten och författaren **Yrsa Stenius**, förra utrikesministern **Sten Andersson**, *Sjöfolksförbundets* dåvarande ordförande **Anders Lindström**, som senare blev generaldirektör för Sjöfartsverket, dåvarande domprosten, senare biskopen i Stockholms Stift, **Caroline Krook**, dåvarande ärkebiskopen **Bertil Werkström** och avdelningschef **Eva Sahlin**, Socialstyrelsen.³⁵ Jag citerar från *Estoniasamlingens* hemsida:

I en krönika i *Aftonbladet* den 12 november 1998 förklarar författaren och journalisten Yrsa Stenius hur man resonerade sig fram i Etiska rådet. Hon skriver att Etiska rådets främsta ambition var att rekommendera ett beslut som innebar att frid så snart som möjligt skulle kunna lägga sig över katastrofplatsen och bidra till att hjälpa fram en läkande sorgeprocess. Yrsa Stenius konstaterar att i stället för frid bredde sorg och bitterhet ut sig hos många anhöriga. Det var en vrede som ansvariga i Regering och förvaltning visade sig vara illa skickade att hantera.

Det känns inte som om Etiska rådet var så mycket bättre på att hantera de anhörigas sorg och bitterhet.

---

³⁵ Uppgifterna är hämtade från *Estoniasamlingen.se* - <http://www.estoniasamlingen.se/content.aspx?id=2&sub=1&ex=n>

Övertäckning med betong

Istället för bärgning beslöt kommissionen att fartyget skulle täckas med betong. Henning Witte berättar att man hade fyra tänkbara metoder i åtanke. Den första bestod i att täcka vraket med exempelvis sten, sand och grus. Den andra var att gjuta in Estonia i betong. Den tredje var att gräva ut botten under Estonia så hon kunde sänkas ner i havsbotten. Det fjärde var att täcka över med en nätkonstruktion. De två sistnämnda granskades inte närmare, vilket de anhöriga kritiserade (s. 43). Sjöfartsverket föreslog att Estonia skulle gjas in i 15,000 ton tung betongskal. Men de olika turerna fortsatte. Witte redogör ingående för processerna. Dessa möten måste ha kostat skjortan... Han berättar hur han om och om igen kontaktade alla riksdagspartier för att försöka påverka (s. 45).

Witte ställer frågan *"Har man valt betonglösning på grund av att det kan finnas radioaktiva (smugglade) ämnen på Estonias bildäck?"* (s. 47).

Uppgifterna om att det kunde finnas radioaktivt smuggelgods på Estonias bildäck kom från många olika håll, berättar Witte.

Man började fälla tonvis med makadam och grus för att stabilisera botten omkring fartyget, vilket innebar att man bombarderade de döda med stenbumlingar. Chockvågor gjorde att kroppar frigjorts från vraket och senare flutit i land i Estland. Vart tog gravfriden och tanken att hedra de döda vägen? Många kroppar flöt iväg med strömmarna. Andra bombarderades sönder av stenmassorna. Dessutom måste vraket ha skadats allvarligt (s. 170).

I februari 1999 beslöts att betongplanerna skulle läggas ner. Ca 300 miljoner kronor hade alltså *"kastats i sjön helt i onödan"* (s. 48).

Jag behöver bara tänka mig in i de anhörigas situation. Tänk om min dotter eller son eller bröder eller barnbarn skulle ha blivit offer för detta ohyggliga skändande! Jag förstår att många anhöriga dött en för tidig död av sorg, vilket är uppgifter som framkommit. Mitt hjärta gör ont av att bara tänka på och skriva om detta.

Kommissionen

Den kommission som tillsattes kom att kallas *"Analysgruppen för granskning av Estoniakatastrofen"*. Statsrådsberedningen under **Göran Persson** hade dikterat att enbart s.k. *"neutrala personer skulle tillsättas"*, d.v.s. personer som egentligen då inte hade särskilt djupa förkunskaper i det komplexa ärendet som Estoniakatastrofen innebar. Henning Witte berättar ingående om vilka som kom att ingå i gruppen och vad som hände där (s. 34ff). Analysgruppen rekommenderade *"till min stora förvåning"*, skriver Witte, att *"allt skulle göras för att bärga kropparna"* (s. 35). Men – Göran Persson fick telefonsamtal från **Bill Clinton**... Sen fick **Mona Sahlin** ansvaret för Estonia. Och inga kroppar bärgades.

Massmedia

TV3s Efterlystredaktion ställde efter önskemål från de anhöriga upp och genomförde ett program där man efterlyste vittnen som kunde förmedla uppgifter som man kunde ha nytta av i sin undersökning. De anhöriga fick också igenom sin önskan att det inte skulle vara polis och åklagare med i programmet. Witte skriver att TV-sändningen *"kan ses som en rak örfil mot åklagarens respektive polisens insatser i Estoniaärendet"* (s. 97). Han menar att det som skedde i den studion var det som egentligen borde ha utförts av dessa.

Ett tips som kom in var från en medlem i en svensk ubåtsbesättning. Han berättade att han varit med på en ubåt som under olycksnatten hade i uppdrag att skydda Estonia eftersom hon hade *"en känslig last"* (s. 120). De skulle *"svepa efter henne under vattnet när hon lämnade Tallinn"*. Han berättade också att en rysk ubåt följde Estonia och att den omkring midnatt ska ha avfyrat en torped mot Estonia (s. 120).

Ett annat vittne som hörde av sig berättade att hamnmaffian hade installerat en elektronisk apparat ombord på Estonia (s. 121). Syftet var att *"eliminera alla bevis... genom att inga nödrop skulle kunna nå ut från Estonia, för att så många människor som möjligt skulle omkomma"* (s. 122). Dykarna fick senare i uppdrag att undersöka masten ovanför bryggan och där hittade de *"en konstig manick i samband med det"* (s. 122). Varken polis, åklagare, SÄPO eller MUST har visat något intresse för det uppgifter som kom in, vilket bekräftade Wittes misstankar att *"de är styrda att hålla tassarna borta från Estoniautredningen"* (s. 122).

Massmedia i övrigt visade inte heller något större intresse. De skapade snarare problem för Henning Witte och de anhöriga. Med ett undantag, *Finanstidningen* och dess reporter **Knut Carlqvist**. Han publicerade en del material. Dock blev även han attackerad, exempelvis genom *"data cookies"* från *Styrelsen för Psykologiskt Försvar* i tidningens datasystem. När de konfronterades med detta så förnekade de inte, men kallade det för *"ett misstag"* (s. 145).

Den 20 september 2019 har dock *Svenska Dagbladet* en artikel där de menar att *"Sverige måste söka sanningen om Estonia"*. *"Sverige bör söka en förklaring till Estoniaolyckan som baseras på fakta och inte på antaganden. Ett minimikrav är den åtgärd som forskarna efterlyst – en undersökning av vraket genom dykning, skriver flera debattörer"*. Artikeln är undertecknad av 14 kända personer, bland andra **Inga-Britt Ahlenius, Lars Borgnäs och Lars Ångström**.³⁶

---

³⁶ *"Sverige måste söka sanningen om Estonia"* – 20 september 2019 - https://www.svd.se/sverige-maste-soka-sanningen-om-estonia?fbclid=IwAR19-NOYGpVNeuUUYg5hY9LMMk7v2HUn6HTZCI9XOu9UenkPajka9XsQ_pw

Jutta Rabe – Spiegel TVs reporter

Redan på morgonen den 28 september fick *Spiegel TVs* chefredaktör **Stefan Aust** information om Estonias förlisning. Henning Witte skriver att Aust ”besitter en mytomspunnen instinkt för viktiga händelser varför han reagerade omedelbart” (s. 104). En av hans stjärnreportrar **Jutta Rabe** hade tidigare avslöjat stora skandaler i Ryssland. Hon var sambo med en känd finsk journalist, **Kaj Holmberg**. De båda reste till Finland och träffade överlevande. Nu började en intensiv undersökningsperiod med resor och intervjuer. Jutta Rabe fick också kontakt med en källa vid Sjöfartsverket. Bland annat fick hon höra att det fanns ett hål i skrovet under vattenlinjen. En intressant kommentar som Henning Witte gör i detta sammanhang är att han själv hade ”glömt bort” den uppgiften eftersom han ”bedömde den uppgiften som föga trovärdig” (s. 106). Han tyckte att ”hela historien lät väl fantastisk och orealistisk”.

Att läsa berättelsen om Jutta Rabes arbete för att få fram information, lyckas få tillstånd dykning och filmning med mera är mer spännande än en deckare. Att dessutom ha sett filmen där hon berättar allt i bild blir en extra krydda. Även hon utsattes för attacker, hot och hat, exempelvis ett inbrott där hennes Estoniaarkiv undersöktes och piratkopierades. Någon hade dessutom ändrat inställningarna i hennes dator (s. 128).

Stefan Torssell berättar i sin bok ”*M/S Estonia*” att Jutta Rabe fick hjälp av en amerikansk multimiljonär i dykeribranschen med att finansiera sin dykning och film. Han hette **Greg Bemis** och ägde passagerarfartyget *Lusitania* som hade torpederats under första världskriget. Bemis ville bekosta dykningarna och Rabe ville skriva och filma. Eftersom varken Tyskland eller USA hade godkänt lagen om gravfrid så var de fria att göra vad de ville vid vraket (Torssell, s. 271). Så länge hon befann sig på internationellt vatten kunde hon filma, men om hon hade gått i land i Sverige hade hon blivit häktad, berättar Stefan Torssell.

Kanske skulle jag ha nämnt...

Det är mängder med detaljer som jag inte tagit upp i artikeln. Det kunde då ha blivit en bok. Jag rekommenderar intresserade att söka upp Henning Wittes bok på Internet och själv studera alla fakta.

Kanske borde jag ha nämnt att förstekapten **Arvo Andresson** sågs död på bryggan med skothål i huvudet. Kanske borde jag ha nämnt att dykare intensivt sökte efter en diplomatväska som en omkommen hade fastkedjad vid sin handled (s. 103). ”*Dykarna letade efter något och för den skull föste de undan kroppar och bröt upp dörrar*” (s. 99). Kanske skulle jag ha nämnt att många polismän omkom. Det finns vissa antydningar till att de hade med det s.k. Palmemordet att göra (s. 107). Men det är inga bevis, bara antydningar. Kanske skulle jag ha nämnt att ett stort antal arbetskamrater från *Kooperativa institutet* hade en konferens ombord om fred och säkerhet och om ett samarbete mellan Norden och Baltikum. **Kent Härstedt** som blev en av de mest kända bland

överlevarna berättar om detta i sin bok *"Det som inte kunde ske"* (1995). En källa menade att möjliga aspiranter till statsministerposten för socialdemokraterna fanns ombord och omkom. Kan denne ha funnits med bland av dessa? Kanske skulle jag ha nämnt att många säkerhetstjänster var inblandade (s. 100). Kanske skulle jag ha tagit upp den ryska hamnmaffian som misstänktes ligga bakom sabotaget mot Estonia, de som konkurrerade med den estniska maffian (s. 103). Kanske skulle jag ha nämnt Henning Wittes kontakter med den högt uppsatte Stasi-spionen, fru dr **Hannelore Marek**, som hade haft uppdraget att spionera på Tysklands inblandning i "stjärnornas krig", som Ronald Reagan en gång startade (s. 107). Kanske skulle jag ha nämnt att Sverige efter andra världskriget "varit en tyst och hemlig medlem i Nato" (s. 110). Kanske skulle jag ha nämnt FELIX-rapporten, men jag hade svårt att få grepp om den så jag avstår och hänvisar läsaren till boken (s. 159 ff). Det finns mycket jag kanske skulle ha nämnt, men jag överlåter denna forskning till intresserade läsare.

Henning Wittes slutsatser

Henning Wittes förhållningssätt till teorier och hypoteser är att *"man egentligen inte kan vara nog skeptisk när det gäller att dra slutsatser ... . Men man får å andra sidan inte begå misstaget att kasta ut barnet med badvattnet och helt förkasta alla uppgifter. Man bör hålla dem i bakhuvudet ifall nya fakta kommer fram, i vilkas sammanhang de kan passa in som pusselbitar. ... Dessutom får man inte låsa sig vid en enda teori"* (s. 115). Det är ett förhållningssätt jag sympatiserar djupt med och som jag själv försöker efterleva.

Utifrån sina ingående analyser så konstaterar Witte att det sannolikt är den *amerikanska säkerhetstjänsten* som samordnat mörkläggningen omkring Estonia (s. 104). Han tror inte att enbart svenska myndigheter skulle ha kunnat utföra ett så omfattande mörklägningsarbete. *"Det kan alltså definitivt konstateras att svensk, rysk, estnisk och tysk säkerhetstjänst samt antagligen även amerikansk säkerhetstjänst är inblandade i Estoniafrågan. Detta förnekas från samtliga håll."* Skriver Henning Witte (s. 104).

Ytterligare en slutsats är att *"USA med hjälp av Sverige har missbrukat en passagerarfärja för smuggling av vapen som innehöll radioaktiva ämnen och som var så viktiga för ryssarna att dessa skulle ta till alla medel i sin makt för att förhindra att USA kom över dessa vapen"* (s. 168f). När Witte presenterade den teorin för en person på Sjöfartsverket så konstaterade denne att *"om olyckan hade gått till på detta vis så hade man utnyttjade oskyldiga människor som ett slags sköld i förhoppningen att ingen skulle våga attackera dem, vilket skulle vara anledningen till mörkläggningen"* (s. 169).

Henning Witte avslutar sin bok med ett avsnitt om *"Bevisvärdering"*. Avsnittet avslöjar ändå mer hans profession. I punkt efter punkt diskuterar han de bevis som framkommit under tiden från förlisningen fram till den 1 december 1999, när han sätter punkt. I slutordet skriver han: *"Jag frågar mig numera varje dag om det verkligen kan vara så illa att det föreligger en gigantisk*

konspiration kring Estonias förlisning och varför just lilla jag skulle vara den som upptäcker detta. Jag försöker förgäves finna fakta som förstör denna dystra bild". Så arbetar en sann sanningssökare (s. 181). För eftervärldens, för de anhörigas, för de sanningssökandets skull är jag glad och tacksam över att det blev "lilla" Henning Witte som hamnade i denna ofattbara soppa. Jag är också glad och tacksam över att reportern Jutta Rabe vågade undersöka och tillsammans med Witte göra reportage och filma. I morgonkväll, den 28 september 2019, på 25-årsdagen, ska jag titta igen på "Baltic Storm" - igen.

Nya dykningar

Den 25 september 2019 berättar Henning Witte på sin hemsida WhiteTV att det tyska dykfartyget *Fritz Reuter* gör undersökningar med en undervattenskamera (ROV) på M/S Estonias vrak bara dagar före den 28 september 2019, 25-årsdagen till "Sveriges värsta massmord".³⁷ Fartyget har nu lämnat platsen och polisen utreder ärendet tillsammans med tyska myndigheter. Witte skriver:

Typiskt att Sverige lade spaningsresurser på den här saken, i en tid då polisen och liknande ordningsmakter går på knäna p.g.a. av all invandrad brottslighet. Höjden av hyckleriet är att man klagar över att 'gravfriden' stördes. Detta är rent nonsens. De enda som störde gravfriden var svenska Sjöfartsverket när de hällde tusentals ton makadam och stora stenar runt vraket för att stävja havsbotten. Detta var 1996 en förberedelse för betongövertäckningen som krävde en stabilare miljö under vattnet. Följden blev att flera lik runt Estonia lossnade och spolades i Estnisk land vid öarna Dagö och Ösel. Snacka om att störa gravfriden! Aktionen misslyckades även såtillvida att betongövertäckningen sedan aldrig ägde rum.

Henning Witte konstaterar att "*Staten gör allt för att skydda Estonias massmördare och förföljer alla som vill att också sanningen ska bärgas*".

---

³⁷ Bra att tyska dykfartyget *Fritz Reuter* stör Estonias "gravfrid" – Henning Witte – 25 september 2019 - <http://whitetv.se/sv/ms-estonia-saenktes/2354.html>